



Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi
Tehlikeli Atık Yönetim Talimatı

Doküman No.	DAY.TL04
Yayın Tarihi	07.01.2020
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No.	-
Sayfa No.	1/5

1. AMAÇ: Tehlikeli ve kimyasal maddelerin kullanılması, kontrolü, depolanması, taşınması, atıklarının uzaklaştırılması, taşınırken dökülmesi, saçılması veya temas halinde yapılması gerekenlerin planlanması ve eğitim standartlarının belirlenmesidir. Tehlikeli ve kimyasal madde kazalarını önleyerek, çalışanlara ve çevreye verebileceği zararları engellemektir.

2. KAPSAM: Bu talimat merkezimizde bulunan tüm bölümlerde kullanılan tehlikeli maddeleri kapsar. Amalgam atıkları, amalgam kapsül atıkları, aeratör yağı kapları, kullanılan tarihi geçmiş ilaçlar, bozulmuş aşı ve serumlar, klor tableti kutusu, kanal dolgu patı kutusu, asit etch kutusu, tonerler, floresan lamba, kartuştur.

3. SORUMLULAR

ADSM Yönetimi

Tüm Depo Sorumluları

Hekim ve yardımcı personeller

Tehlikeli maddelerin depolanması, taşınması, kullanılması ve uzaklaştırılması aşamalarında görev yapan tüm sağlık tesisi personeli.

TANIMLAR

Tehlikeli Madde:

Patlayıcı, oksitleyici, çok kolay alevlenir, kolay alevlenir, alevlenir, çok toksik, toksik, zararlı, aşındırıcı, tahriş edici, hassaslaştırıcı, kanserojen, mutajen, üreme sistemine toksik ve çevre için tehlikeli özelliklerden en az birine sahip maddeler ve müstahzarları.

Patlayıcı Madde: Hararet veya şok tesiri ile kimyasal değişikliğe uğrayan, yüksek derecede ısı, çok hacimde gaz meydana getiren, katı, sıvı veya gaz halindeki kimyasal maddelerdir.

Oksidan Madde: Oksitleyici madde, özellikle yanıcı maddelerle olmak üzere diğer maddeler ile de temasında önemli ölçüde ekzotermik reaksiyona neden olan maddelerdir.

Yanıcı Madde: Kolay alev alabilen maddeler, hava ile temasında alevlenebilen, ateş kaynağı ile kısa süreli temasta hemen yanabilen, çok düşük parlama noktasına sahip olan veya su ile temasında çok kolay alevlenir gaz yayan maddeler ve müstahzarlardır.

Parlayıcı Madde : Ani kimyasal değişime giren reaktif stabil olmayan maddelerdir.

Toksik Madde/Çok Toksik Madde: Hücrelere ve yaşayan dokulara kimyasal, biyokimyasal ya da radyoaktif nitelikte zararlar veren her türlü maddelerdir.

Zararlı Madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında veya deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olabilen maddelerdir.

Tahriş Edici Madde: Mukoza veya cilt ile direkt olarak ani, uzun süreli veya tekrarlanan temasında deride hasar oluşturabilen, aşındırıcı olarak sınıflandırılmayan maddelerdir.

Korozif Madde: Dokuda görünür veya geri dönüşümü olmayan hasar oluşturabilen maddelerdir.

Ekotoksik Madde: Çevrenin bir veya daha fazla kesimi üzerinde ani veya gecikmeli zararlı etkiler gösteren veya gösterme riski taşıyan madde ve preparatlardır.

4. FALİYET AKIŞI

Tehlikeli Maddelerin Depolanması ve Taşınması

Tehlikeli maddelerin kuruma kabulü “Muayene Kabul Yönetmeliği’ne uygun olarak yapılır.

Ürünü teslim alan ilgili kişilerce “Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik’te belirtilen etiketleme ilkelerine uygun etiketlenmiş olmasına dikkat edilir.

Tehlikeli maddeler ADSM’YE gelen yük arabalarından depoya taşınırken mümkünse hasta ve çalışanların bulunmadığı alanlar kullanılır.

Kimyasal maddeler karanlık, nemsiz, serin ve iyi havalandırılan yerlerde saklanır.

Depolarda bulunan kimyasalların tehlikeli madde envanter listesindeki sınıflandırmaya uygun etiketlenmesine özen gösterilir. Etiketler kolay çıkmayacak şekilde yapıştırılmalı, net ve açıkça okunur şekilde olmalıdır.

Bir arada bulundurulmaması gereken maddeler ayrı raflara yerleştirilmeli ve yanıcı, parlayıcı maddeler elektrik prizlerinden, ısı kaynaklarından ve güneş ışığından uzak depolanmalıdır.

Tüm büyük şişeler, tüm güçlü asit ve alkali şişeleri zemine yakın seviyede ve etrafı tutamaklı raflara yerleştirilir.

Zehirli maddelerin depolanması ve taşınması sırasında mutlaka eldiven kullanılmalı, sonrasında eller yıkanmalıdır.

Taşıma görevlisi kimyasalın riskleri hakkında bilgilendirilmelidir.

Taşıma görevlisi kimyasalın risklerine göre kişisel koruyucu ekipman giymelidir.

Kimyasallar taşınırken aşırı yüklemekten kaçınılmalıdır.

Farklı gruplar bir arada taşınmamalıdır. Kimyasallar; organik, inorganik, oksitleyici, indirgeyici, asit, baz ve parlayıcılar olarak ayrı ayrı taşınmalı ve saklanmalıdır.

Kimyasal madde içeren şişeler hiçbir şekilde boyun kısımlarından tutularak taşınmamalıdır.

Tehlikeli Maddelerin Dökülmesi Saçılması Durumunda Yapılacaklar

Tehlikeli madde saçılması halinde öncelikle ürün güvenlik bilgi formunda belirtildiği gibi hareket edilir.

Kişisel koruyucu malzemeler, göz yıkama ve acil dökülme seti, tehlikeli maddelerin kullanıldığı ve depolandığı alanlarda bulundurulmalıdır

Olay yerinde kalan kişi tarafından başka kişilerin zarar görmemesi için gerekli önlemler alınır,

Dökülmenin olduğu bölümün kapıları kapatılarak ve uyarı yazısı asılarak dökülme bölgesi izole edilmelidir.

Dökülen maddeyi solumaktan kaçınılır. Mümkünse ortam havalandırılır.

Dökülen kimyasalın yayıldığı bölge sınırlandırılmalıdır.

Çalışma alanındaki personel uyarılmalı, dökülen madde yanıcı ise bütün alev kaynakları söndürülür, odadaki gaz kesilir, kıvılcım çıkarabilecek elektrikli aletler kapatılır.

Dökülen madde temizlenmeye başlanmadan önce mutlaka lastik eldiven ve lastik bot giyilmeli, gözlük takılmalıdır.

Dökülen malzemeyle kontamine olmuş faraş, absorban, atık kovası, süpürge gibi malzemeler uygun atık kutusuna atılmalıdır.

Temizlik personeline dökülen malzemenin ne olduğu net bir şekilde ifade edilir. Gerekli önlemler alınarak temizlik yapılması sağlanır.

Tehlikeli maddelere maruz kalınması durumunda;

Çalışma alanındaki tüm personel uyarılmalıdır.

Etkilenmiş vücut bölgeleri 15-20 dakika yıkanmalıdır.

Kontamine giysileri hemen çıkarınız ve sızdırmaz poşete koyarak ağzını sıkıca kapatınız.

Etkilenmiş vücut bölgelerini 15-20 dakika yıkayın.

Temizlik sorumlusuna haber verilmeli, gerekirse hekime başvurulmalıdır.

Dökülme veya maruziyet sonrası birim sorumlusu tarafından “İstenmeyen Olay Bildirim Formu” doldurularak “Tesis Güvenliği Komitesine” iletilir. Gerekli araştırma yapılarak düzeltici ve önleyici faaliyetler kalite birimi tarafından yapılır.

Göze Kimyasal Madde Sıçraması Durumunda;

Tahriş olmamış göz korunmalı, kimyasal maddeye maruz kalmış göz su ya da SF ile en az 15-20 dakika yıkanmalıdır.

Yıkamanın etkinliği açısından varsa kontakt lensler hemen çıkarılmalıdır.

Yıkama esnasında kimyasalın diğer göze bulaşması engellenmelidir.

Steril veya temiz bir yara bezi ile kapatılmalıdır.

Mutlaka hekimine başvurulmalıdır.

Kimyasal Yutulması Durumunda;

Ağzınızı hemen çalkalayın. Takma diş varsa çıkarın. Kusmayacak kadar, yavaş yavaş su ya da süt için.

Kimyasal madde yutan kişiyi asla kusturmayın. Yutulurken boğazı ve yemek borusunu yakan bir madde (kostik soda gibi), kusturulmaya çalışılırken tekrar yanıklara neden olacaktır.

Kusan kişiyi, akciğerlere kusmuğun kaçmaması için baş aşağı tutun.

Bilinci yerinde olmayan kişiyi başı veya tüm vücudu mutlaka sol tarafa döndürün.

Kurum hekimine başvurun.

Zehirli Madde Solunması Durumunda;

Hastayı zehirli ortamdan uzaklaştırın ve temiz havaya ya da havalandırması iyi bir ortama çıkarın.

Nefes durması durumunda (göğüs kafesi hareket etmiyor ve cilt rengi değişiyorsa) ağızdan ağıza ya da ağızdan buruna suni solunum yaptırın.

Acilen kazazedenin tıbbi destek alması için kurum hekimini ve Acil Servisi arayın.

Tehlikeli Maddenin Cilde Nüfuz Etmesi Durumunda;

Temas edilen bölge 10-20 dakika bol su ile yıkanmalıdır.

Eldiven ve kıyafetler su ile yıkandıktan sonra çıkarılmalıdır.

Tehlikeli Madde Atıklarının İmhası

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği' ne uygun şekilde bertaraf edilir.